Lieta Nr. C07048514

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2014.gada 25.jūnijā

Aizkraukles rajona tiesa:

tiesnese L.Kanaviņa

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 29.aprīlī /pers. A/ cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu 2001.gada 23.jūnijā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gadā pārtraukta prasītājas un atbildētāja kopdzīve, un kopš šī laika atbildētājs nesniedz materiālo palīdzību bērna uzturēšanai. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju. Dēls mācās /Nosaukums/ 5.klasē. Prasītāja strādā SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", un viņas vidējā alga pēc nodokļu ieturējumiem ir 761,40 *euro*. Prasītāja norādījusi, ka viņai nav zināmi atbildētāja ienākumi, taču atbildētājs ir darba spējīga vecuma vīrietis, kuram ir pienākums vismaz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā rūpēties par dēlu. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajā apmērā, sākot no prasības iesniegšanas dienas. Lūdz noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo, ceturto daļu, 178.[1] panta pirmo daļu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta 2.2 apakšpunktu, Civilprocesa likuma 1.,23., 24.pantu, 28.panta otro daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[18] pantu, 250.[19] panta pirmo daļu, 250.[20] pantu.

Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību atbildētājs tiesā nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka - ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[2 2] panta pirmo daļu 2014.gada 6.maijā prasītājai un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, pusēm ir nosūtīta informācija par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 13.-14. lapa).*

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesnese s L.Kanaviņas 2014.gada 9.jūnija lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2014.gada 25.jūnijā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu 2014.gada 9.jūnijā pusēm ir nosūtīts paziņojums par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 16.-17.lapa).*

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa paredz, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tiesas korespondence atbildētājam nosūtīta saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu uz deklarēto dzīvesvietas adresi *(lietas 12.lapa).* Papildu adrese atbildētājam nav deklarēta, kā arī nav tiesai norādīta cita adrese saziņai ar tiesu. Tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā paredzētajā kārtībā, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3.punktam uzskatāms, ka tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

2001.gada 23.jūnijā dzimis /pers. C/. Bērna vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ *(lietas 7.lapa)*.

No prasības pieteikumā norādītā un Kokneses novada domes Bebru pagasta pārvaldes izziņas Nr. 1-16/9 *(lietas 9.lapa)* secināms, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju un viņa veic bērna aprūpi un uzraudzību.

No lietas materiālos esošās Kokneses novada domes Bebru pagasta pārvaldes /Nosaukums/ izziņas Nr. 1-20/1 *(lietas 8.lapa)* redzams, ka /pers. C/ mācās /Nosaukums/ 5.klasē.

No lietas materiālos esošās 2014.gada 11.marta izziņas par /pers. A/ darba algu redzams, ka prasītāja strādā SIA „/Nosaukums/" - 2014.gada janvārī prasītājas ienākumi ir 689,50 EUR, 2014.gada februārī – 833,30 EUR *(lietas 10.lapa).*

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka atbildētājs nesniedz materiālu palīdzību bērna uzturēšanā. Iebildumi šim apgalvojumam un pierādījumi pretējam tiesā nav iesniegti.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šī likuma 10.pants paredz bērna tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgu bērnu ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši vecumam un interesēm.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam, un attiecībā uz bērniem līdz 7 gadu vecumam tas ir 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Minimālā darba alga 2014.gadā ir 320 EUR mēnesī. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no septiņu gadu vecuma uz lietas izskatīšanas brīdi ir 96 EUR mēnesī.

Minētie Ministru kabineta noteikumi paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru neatkarīgi no vecāku spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa. Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ piedzenami uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Tas nozīmē, ka, palielinoties valstī noteiktajai minimālajai darba algai, attiecīgi palielinās uzturlīdzekļu apmērs.

Prasītāja lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2014.gada 29.aprīļa. Civilprocesa likuma 1.pants paredz, ka katrai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Dotajā gadījumā prasītāja ir vērsusies savu aizskarto tiesību aizsardzībai tiesā ar prasības pieteikumu 2014.gada 29.aprīlī, un, ņemot vērā judikatūru (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2014.gada 29.aprīļa, kā to ir lūgusi prasītāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai. Prasītāja prasības pieteikumā šādu lūgumu ir izteikusi, tādējādi spriedumā nosakāms, ka tas ir izpildāms nekavējoties.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenama valsts nodeva, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir 1152 EUR (96 EUR x 12 mēneši), tad no atbildētāja piedzenamās valsts nodevas apmērs ir 172,80 EUR (15% no 1152 EUR). Turklāt no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saistīti ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu to faktiskajā apmērā - 3,52 EUR *(lietas 2.lapa).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu, kas nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesa atzīst, ka atbildētājam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 193.pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnīgi.

Sākot no 2014.gada 29.aprīļa līdz bērna pilngadībai piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2001.gada 23.jūnijā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam 96 EUR (deviņdesmit sešus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 172,80 EUR (viens simts septiņdesmit divus *euro* un 80 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,52 EUR (trīs *euro* un 52 centus).

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2014.gada 25.jūnija, iesniedzot apelācijas sūdzību Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese L.Kanaviņa